UKNF | URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Marcin Mikołajczyk
Zastępca Przewodniczącego
Komisji Nadzoru Finansowego

DLB-DLB0.071.1.2024.PP

Warszawa, 27 maja 2024 roku

Dotyczy: oświadczenia senatorskiego z 13.05.2024 r. w sprawie transakcji sprzedaży akcji VeloBanku S.A.

Sz. P. Magdalena Biejat
Wicemarszałek Senatu
Kancelaria Senatu
ul. Wiejska 6/8,
00-902 Warszawa
adres ePUAP:
/Kancelaria_Senatu/SkrytkaESP

Szanowna Pani Marszałek,

w nawiązaniu do przekazanego oświadczenia senatora Kazimierza Kleiny z 13.05.2024 r., Komisja Nadzoru Finansowego („KNF") dziękuje za przekazane spostrzeżenia i pytania dotyczące ważnej dla polskiego sektora bankowego transakcji sprzedaży VeloBanku S.A. („VeloBank", „Bank"). Mamy świadomość, że działania związane z ratowaniem i przymusową restrukturyzacją Getin Noble Bank S.A. („GNB") oraz wspomniana transakcja są z różnych względów przedmiotem zainteresowania mediów, środowisk politycznych oraz biznesowych. W odpowiedzi na podniesione w oświadczeniu senatorskim kwestie dotyczące właściwości KNF, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Ocena przez organ nadzoru nabywcy znaczących udziałów[1] (pakietu akcji) w banku została szczegółowo uregulowana w przepisach unijnych i krajowych[2]. Nabywca takich udziałów musi spełniać określone prawem wymogi, w tym – wykazać się dobrą reputacją i przedstawić wiarygodne plany na stabilny rozwój banku oraz być gotowym do poniesienia nakładów finansowych, nie tylko w momencie nabycia akcji banku, ale też, w razie takiej potrzeby, po sfinalizowaniu transakcji i w trakcie trwania inwestycji, dla zapewnienia dalszej, bezpiecznej, zgodnej z wymogami ostrożnościowymi działalności banku. Oceniając inwestora zamierzającego nabyć znaczące udziały w banku, KNF weryfikuje m.in.: jego reputację biznesową w zakresie inwestycji w sektorze finansowym, kondycję finansową, strukturę grupy, w skład której wchodzi oraz pochodzenie środków przeznaczonych na nabycie akcji banku. W celu dokonania oceny, KNF gromadzi i analizuje szeroki zakres dokumentów i informacji, szczegółowo określonych w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy Prawo bankowe

[1] tj. zapewniających osiągnięcie albo przekroczenie 10%, 20%, 1/3, 50% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym banku
[2] art. 22 i nast. Dyrektywy CRD implementowane do prawa polskiego w art. 25 i nast. ustawy Prawo bankowe

i dotyczących m.in. obszarów objętych pytaniami zawartymi w oświadczeniu senatorskim. We wszystkich tego typu sprawach KNF musi kierować i kieruje się zasadą jednakowego traktowania inwestorów, w tym jednolitymi i takimi samymi kryteriami ich oceny, bez względu na charakter inwestora czy okoliczności, w jakich ma on nabyć znaczące udziały w banku. Nie jest więc możliwe ani preferencyjne traktowanie określonych inwestorów, wyrażające się np. w ograniczonym lub ulgowym stosowaniu do nich wymogów ustawowych, ani też wyrażenie sprzeciwu wobec nabycia znaczących udziałów w banku w przypadku inwestorów, którzy te wymogi w ocenie KNF spełniają.

Ze względu na związanie tajemnicą zawodową, o której mowa w art. 10a ust. 2 ustawy Prawo bankowe, KNF nie może przekazać oczekiwanych informacji o szczegółowych aspektach czy ustaleniach procesu oceny nabywcy znaczących udziałów w VeloBanku. Podkreślić przy tym należy, że istotna część pytań i uwag zawartych w oświadczeniu senackim dotyczy samej transakcji sprzedaży akcji VeloBanku, której KNF nie jest stroną ani też której – w zakresie swoich kompetencji ustawowych – nie ocenia i nie autoryzuje pod względem biznesowym. W szczególności KNF nie ma prawa ingerować w ustalane między stronami warunki transakcji, w tym dotyczące ceny sprzedaży.

VeloBank aktualnie funkcjonuje jako instytucja pomostowa utworzona przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny („BFG") w ramach procesu przymusowej restrukturyzacji GNB, jako rozwiązanie tymczasowe, mające na celu zorganizowanie i przeprowadzenie nakazanego prawem – uporządkowanego, otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego procesu sprzedaży aktywów uratowanych przed likwidacją upadłościową. Za transakcję sprzedaży akcji VeloBanku odpowiada BFG jako jego jedyny akcjonariusz. W tym kontekście istotne jest również, że zgodnie z publicznie dostępnymi informacjami, w ostatnim etapie procesu sprzedaży akcji VeloBanku lista oferentów była bardzo ograniczona. Również na wcześniejszych etapach tego procesu KNF nie obserwowała realnego zainteresowania transakcją, zwłaszcza ze strony inwestorów o ugruntowanej pozycji na polskim lub europejskim rynku bankowym i szerzej – finansowym. Może to świadczyć o poziomie atrakcyjności biznesowej nabycia akcji VeloBanku oraz uzasadniać ostatecznie uzyskaną cenę ich sprzedaży. Podkreślić ponadto należy, że zgodnie z warunkami ustalonymi przez Komisję Europejską w decyzji z 1.10.2022 r.[3], w przypadku gdyby w terminie 18 miesięcy od dnia wydania tej decyzji proces sprzedaży VeloBanku zakończył się niepowodzeniem, BFG zmuszony byłby odstąpić od sprzedaży i przystąpić do procesu likwidacji Banku.

Odnosząc się do zawartych w oświadczeniu senackim tez dotyczących poniesionych przez BFG kosztów przymusowej restrukturyzacji, pragniemy zauważyć, że nakłady związane z tymi kosztami odzwierciedlają wartość aktywów odpisanych z majątku restrukturyzowanego banku, nie zaś aktywów w ramach przymusowej restrukturyzacji ratowanych. Ponadto kosztów tych nie należy rozpatrywać wyłącznie w wartościach bezwzględnych. Kluczowym zagadnieniem w procesie przymusowej restrukturyzacji są bowiem koszty alternatywne, jakie zostałyby poniesione, gdyby do niej nie doszło. Dzięki przymusowej restrukturyzacji GNB ochronione zostały wszystkie depozyty tego banku w kwocie wynoszącej blisko 40 mld zł.

[3] https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.100687

W przypadku niekontrolowanej upadłości GNB, która była jedyną alternatywą dla przymusowej restrukturyzacji tego banku, BFG byłby zobowiązany wypłacić depozyty gwarantowane w wysokości ok. 36 mld zł. Pozostała kwota depozytów, co należy podkreślić – ulokowanych w GNB głównie przez stowarzyszenia, jednostki samorządu terytorialnego, szpitale, jednostki oświatowe, domy opieki społecznej czy domy dziecka, zgodnie z obowiązującymi przepisami musiałaby zostać umorzona. Nakłady poniesione przez BFG powinno się więc zestawiać w pierwszej kolejności z kosztami, których udało się uniknąć, a które BFG musiałby ponieść w związku z upadłością GNB i wypłatą depozytów gwarantowanych, kosztami społecznymi związanymi z utratą depozytów podlegających umorzeniu, jak również z kosztami bardzo realnych zagrożeń systemowych w sektorze bankowym, wygenerowanych znaczącym dodatkowym obciążeniem tego sektora składkami na BFG i wysokim ryzykiem efektu zarażania.

Z poważaniem

Marcin Mikołajczyk
Zastępca Przewodniczącego
Komisji Nadzoru Finansowego
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/